

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus I. De variis speciebus furti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

QVÆSTIO XVIII. IN TITULUM XVIII. DE FURTIS.

986

Anc materiam, quam ex professo tractant Theologi morales in 7. præcepto Decalogi, breviter expediam, secundum quod pertinet ad nostrum institutum, *Furtum* definit Zoësius h. t. n. 1. *conrectationem rei alienæ, vel ejus usus, possessionis, lucri faciendi gratiâ.* Circa hanc definitionem multa movet Haunoldus tom. 1. de Just. tr. 2. n. 251. præsertim quoad eum terminum *rei alienæ*; cum quis possit furari *rem suam*, v. g. debitor, pignus apud suum creditorem; locator, rem locatam; deponens rem depositam, &c. quare dicit, furtum rectius definiri, quod sit *occulta acceptio rei ab alio jussu detentæ.* Et quamvis aliqui dicant, hanc esse *questionem de voce*, notandum tamen in jure *questiones de vocibus*, sæpius trahere secum *questionem de re.* Nam multum interest, an quis sit *juridicè fur?* & *pœnâ*, vel *actione furti* conveniri possit? Deinde, si est *furtum*, res ablata usucapi non potest, nisi prius ad dominum suum redierit; secus, si non sit *furtum.* Similiter si quid auferatur ex hereditate jacente, licet auferatur res aliena, seu non sua; non tamen committitur *furtum simpliciter*, sed crimen *expilata hereditatis* sic ille.

ARTICULUS I.

De variis speciebus furti.

987

Furtum aliud est *nocturnum*, aliud *diurnum.* Fur diurnus est, qui furatur in tanta solis luce, ut agnosci possit; nocturnus, qui non tali tempore. Secundò, aliud est *manifestum*, aliud *non manifestum.* Manifestum non dicitur, quod fit eo spectante, cui fit, sed quod fur deprehendatur cum re furtiva eodem die, quo furatus est, & antequam rem eò, quo volebat, detulerit, sic, ut deprehendatur vel cum insecutione, vel saltem inclamatione, ut dicitur l. 2. ff. de furtis; si secus sit, dicitur non

manifestum. Sunt præterea quædam furta, quæ quia specialiter noxia sunt reipub. *ratione rei ablatae*, specialia nomina habent, & effectus juris, ut crimen *peculatus*, crimen de residuis, abiegatus, plagium, rapina &c. de quibus pauca breviter insinabimus ad rectam intelligentiam, cum de his in hoc tractatu mentio fuerit. De rapina vero jam diximus à n. 974.

Prima species furti ratione materiæ ablatae est crimen *peculatus*, quod est *furtum rerum publicarum*, dictum à pecore, eo tempore, quo Romani nihil in bonis habebant præter pecudes; hoc crimen tunc datur, quando furto accipitur publica res, quæ nempe ad Fiscum Regis, aut ad bona illius pertinet, aut ad civitatem Romanam. Nam si aliquid usurpetur de bonis aliarum civitatum privatarum, vel cæterorum oppidorum, non erit *peculatus*, sed *furtum simplex*, licet gravius. Hinc *depeculari* propriè est *furari ea*, quæ *ad rem pub. sive Principem, sive ad sacra pertinent.* Peculatus est valde affine crimen legis Juliae, *de residuis*, l. 2. & 4. §. *lege Julia* ff. ad legem Juliam peculatus, quod committitur, quando quis pecuniam publicam apud se habet, nec illam in eo expendit, ad quod destinata est, sed eam convertit in proprium commodum, non quidem animo nunquam solvendi (jam enim esset *peculatus*) sed defraudans illius usu, ac emolumento Principem, aut communitatem, cujus est, aut alios, quibus ex præscripto Principis, aut communitatis tradenda fuerat. Præterea crimen *peculatus* datur, cum quis pecuniam publicam interceptit, aut quomodocunque corruptit; ut, si in aurum, argentum, vel æs publicum induxit ferrum. Idem est in sacra re, ut in vasis Ecclesiæ, aut religiosi ornamentis sepulchri. Unde lex Julia *peculatus* lata fuit contra illos, qui pecuniam, vel publicam, vel sacram, vel religiosam furantur: De hujus delicti pœnis V. in Institut. de public. judic. §. *Lex Julia*. V. dicenda à n. 1001. & 1003.

Abie-

989

Abiegatus crimen committit, qui de armento, aut grege abigit aliquot capita simul, v.g. 10. oves, 5. porcos; aut unum ex magnis animalibus v.g. unum equum, aut unum, sive bovem, sive mulum, sive asinum, sive camelum &c. L. *ule*. C. de abigeis. *Furtum sacrilegum* de jure canonico est, cum quis furatur *sacrum de sacro*, vel *sacrum de non sacro*, vel *non sacrum de sacro*; hoc est, cum quis furatur vel rem sacram de loco sacro; vel rem sacram de loco profano, vel rem profanam de loco sacro, quando scilicet ad hunc custodiæ, vel depositi causâ pervenit c. 20. & 21. 17. q. 1. Jure autem civili sacrilegium solum tunc committitur, quando quis furatur rem sacram de loco sacro l. 5. ff. de furt. Pœnas peculatis sacrilegi, vide apud Haunold. tom 6. tract. 2. à n. 522. Hoc crimen est fori mixti, c. *cum sit* & c. *conquestus*, de foro competente. Farinacius in praxi criminali p. 7. q. 172. n. 3. ex consuetudine tamen solus Judex secularis de illo cognoscit, ut vult Julius Clarus §. *Sacrilegium* n. 3. V. n. 1003.

990

Crimine *Plagii* tenentur non solum, qui dolose homines intercipiunt, ac supprimunt, sed etiam, qui scientes, dolo malo, liberum hominem invitum emunt, vendunt, celant, vincitum tenent; & ideo dicitur *furtum hominis*, quod committitur, quando servus furripitur Domino, vel filius familias Patri, vide Haunold. cit. tract. 2. à n. 530. Crimen *concessionis generaliter* incurrit, quicumque metu pecuniam, aut æquivalens extorquet indebitè ab aliquo; *specialiter* verò, quantum ad legales pœnas, concessio est, cum quis in officio constitutus, extorquet aliquid à subditis per metum, aut cum non vult facere quod tenetur, nisi datur pecuniâ, aut, cum extorquet ultra constituta sibi stipendia; aut cum accusat, vel ab accusando desistit propter pecuniam. Colligitur ex L. *jabemus*, C. ad legem Juliam rep. & L. 1. ff. eodem. Ob hoc crimen punitur quis poenâ quadruplici 1. q. 7. c. *Sancimus*, & tam ad Laicos, quàm ad Clericos extenditur 23. q. 1. c. *militare*. V. n. 1004.

991

Crimini *stellionatus* nomen dedit stellio, animal veneficum, lacertæ simile, distinctum coloribus, & humano generi valde invidum; quippe, cum intelligat exuvias multis morbis esse remedio, ubi primum illas deponit, statim devorat. Unde committit stellionatum (inquit Sylvester V.

stellio) qui est inconstans animo, varius verbo, vel factò, sicut, qui rem obligavit alicui, & deinde impignoravit alii, L. 3. ff. de crim. stellion. quod igitur in causis criminalibus vocatur *dolus*, in civilibus dicitur *stellionatus*. Deinde sicut in pecuniariis causis datur actio de dolo in subsidium, ita in criminibus quibuscunque, ubi titulus criminis deficit, crimen stellionatus objicitur, ut si quis vendidit tibi aurichalcum pro auro. V. n. 1006.

Repetundarum crimen contingit, vel de 992 repetundis quis accusatur, qui in administratione Magistratûs pecunias accepit, unde accipere non debuit tit. 48. ff. ad legem Juliam repetundarum, neque habet alios casus, quàm genitivum & ablativum numeri pluralis. Crimen *expilatae hereditatis* est, cum res hereditariæ subtrahuntur, antequam hæres earum possessionem adipiscatur. Crimen *fraudatae annonæ*, cum portitores furantur victualia, à republica ad exercitum missa. Crimen *fraudati census* est, cum quis furatur publicam pecuniam sibi accommodatam; de quibus videri possunt plura apud Pereyram loc. cit. V. n. 1005.

ARTICULUS II.

De pœnis furti.

DE jure canonico Presbyter, aut Diaco- 993 nus, in furto captus, deponendus est, ut dicitur in c. *Presbyter* 12. dist. 81. intellige tamen de illo, qui in furto captus, sive deprehensus, & convictus fuit, vel evidentiâ facti, vel sententiâ; aut propriâ confessione; juxta gloss. ibid. V. *captus est*. Deinde cap. *Infames* 6. q. 1. fures indefinitè infamiâ notantur, ut patet ex textu ibi: *Similiter fures*; quod accipiendum est, si de crimine convicti, & condemnati sint ex actione criminali; non autem, si condemnati solum ad rei ablata restitutionem; quod fit, cum contra eos non proceditur actione furti, poenâ persecutoriâ; nam qui est infamis secundum leges, etiam infamis est secundum canones, nisi reperiatur statutum oppositum, Clericorum autè infamiam per Romanum Pontificem aboleri posse, colligitur ex c. *Euphemium* 2. q. 3. §. *hinc Colligitur*; ex quo vides hanc infamiam non incurri à fure occulto, sed manifesto, vel convicto in judicio. Unde talis post restitutionem, & poenitentiam, potest ad ordines promoveri per c. *fin. h. t.* secundum quod, ut talis sic promoveri possit,

Dd 3

sit,